

Kehittämissuunnitelmassa esitetään palvelutasopäätöskaudelle ajoittuvat kehittämistoimenpiteet.

Kehittämistoimenpiteen toteutuminen vahvistetaan vuosittain talousarvion vahvistamisen yhteydessä.

#### Pelastustoiminnan toimintavalmiuden kehittäminen

| Toimenpide                                                                                          | Perustelu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kohde                                              | Vuosi     | Kustannus                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------|
| Päivystävän pelastusaseman perustaminen, ympärivuorokautinen pelastushenkilöstö, väh. 2. hlö.       | Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti ensimmäisen yksikön vasteen on muodostuttava 2. riskialueella 11 minuutissa vahvuudella 2 hlö. Lisäksi toiminnalla turvataan seudullista pelastustoimintavalmiutta. Pelastuslaitoksessa toteutettu ehdotuksen mukaista muutosta vuodesta 2018 alkaen, ja sillä korvataan varallaoloon perustunut valmius.                                                                     | Ilomantsi                                          | 2027      | 270 000 €<br><br>4,5 HTV                                            |
| Päivystävän pelastusaseman perustaminen, ympärivuorokautinen pelastushenkilöstö väh. 2 hlö          | Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti ensimmäisen yksikön vasteen on muodostuttava 2. riskialueella 11 minuutissa vahvuudella 2 hlö. Lisäksi toiminnalla turvataan seudullista pelastustoimintavalmiutta. Pelastuslaitoksessa toteutettu ehdotuksen mukaista muutosta vuodesta 2018 alkaen ja sillä korvataan varallaoloon perustunut valmius. Kontiolahdelle kohdennettu aiemmin 3 HTV:tä toiminnan kehittämiseen. | Kontiolahti Uuro<br><br>Liittyy harjoitusalueeseen | 2027-2028 | 370 000 €<br><br>5,5 HTV<br><br>Sisältää harjoitusalueen ylläpidon. |
| Pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantaminen, ympärivuorokautinen pelastushenkilöstö väh. 1 hlö | Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti ensimmäisen yksikön vasteen on muodostuttava 2. riskialueella 11 minuutissa vahvuudella 2 hlö. Lisäksi toiminnalla turvataan seudullista pelastustoimintavalmiutta. Pelastuslaitoksessa toteutettu ehdotuksen mukaista muutosta vuodesta 2018 alkaen, ja sillä korvataan varallaoloon perustunut valmius.                                                                     | Polvijärvi                                         | 2027-2028 | 270 000 €<br><br>4,5 HTV                                            |
| Pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantaminen,                                                   | Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti ensimmäisen yksikön vasteen on muodostuttava 2. riskialueella 11 minuutissa vahvuudella 2 hlö. Lisäksi                                                                                                                                                                                                                                                                        | Juuka                                              | 2028-2029 | 270 000 €<br><br>4,5 HTV                                            |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |           |                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------|--------------------------|
| ympäri vuorokautinen pelastushenkilöstö väh. 1 hlö                                                   | toiminnalla turvataan seudullista pelastustoimintavalmiutta. Pelastuslaitoksessa toteutettu ehdotuksen mukaista muutosta vuodesta 2018 alkaen, ja sillä korvataan varallaoloon perustunut valmius.<br><br>Samalla parannetaan Kolin matkailualueen toimintavalmiutta, perussijoitus Juuka, mahdollistaa siirron painopisteaikoina Kolille.<br>(MV)                                                                                                                                                                                |        |           |                          |
| Pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantaminen, ympäri vuorokautinen pelastushenkilöstö väh. 1 hlö | Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti ensimmäisen yksikön vasteen on muodostuttava 2. riskialueella 11 minuutissa vahvuudella 2 hlö. Lisäksi toiminnalla turvataan seudullista pelastustoimintavalmiutta. Pelastuslaitoksessa toteutettu ehdotuksen mukaista muutosta vuodesta 2018 alkaen, ja sillä korvataan varallaoloon perustunut valmius.<br>(MV)                                                                                                                                                                  | Liperi | 2029      | 270 000 €<br><br>4,5 HTV |
| Moniammatillisesti miehistetyt pelastusambulanssit                                                   | Päivystävien pelastusasemien perustamisen ja pelastusasemien perusvahvuuden parantamisen yhteydessä pelastushenkilöstön käyttäminen pelastusambulanssien miehityksessä vähenee.<br><br>Käytännössä lisäresurssoinnit kohdistuvat ensihoitajiin, jotka vapauttavat pelastajien työpanosta ensihoitopalvelusta pelastustoimintaan.<br><br>Moniammatillisesti miehitettyjä yksiköitä sijoitettaisiin edelleen niille pelastusasemille, joilla pelastustoiminnan perusvalmiuteen ei olisi tulossa muutosta palvelutasopäätöskaudella. |        | 2026-2029 |                          |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
|  | <p>Moniammatillisesti miehitettyjen yksiköiden käyttötapaa muutetaan samassa yhteydessä siten, että se nykyistä paremmin vastaa lähimmän kiireellisen avun tarpeeseen.</p> <p>Suunnitelman mukaisesti moniammatillista miehitystä toteutettaisiin seuraavilla pelastusasemilla ja muilla pelastusasemilla toiminnasta luovuttaisiin.</p> <p>ENO<br/>JUUKA<br/>POLVIJÄRVI</p> <p>Moniammatillisesti miehitettyjen yksiköiden vähentämisestä huolimatta pelastuslaitoksessa jatketaan toimintoja, joilla varmistetaan ammattiryhmien osaaminen ja kyky tukea toisen toimialan tehtäviä.</p> |  |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

| Toimenpide                                                                        | Perustelu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kohde                                                                                                | Vuosi     | Kustannus                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------|
| Lähipelastusasemien toiminnan kehittämisprojekti, pelastusalan liitto kumppanina. | <p>Lähipelastusasemien toiminnassa on havaittu pitkäaikaisia haasteita uuden sivutoimisen henkilökunnan rekrytoinnissa sekä toimintavarmuudessa ja hälytysaktiivisuudessa.</p> <p>Kehittämisprojektissa toteutetaan pelastusasemien henkilökunnan esittämiä kehittämistoimenpiteitä paikallisista lähtökohdista.</p> <p>Toiminnan toteuttajana olisi palokuntatyön kehittäjä pelastusalan liitosta. Kokonaisuus voi olla osittain hankkeistettuna.</p> | Valtimo<br>Kiihtelysvaara<br>Tuupovaara<br>Kesälahti<br>Polvijärvi<br>Värtsilä<br>Koli<br>Viinijärvi | 2026-2028 | 30 000 €/v<br>yht. 90 000 € |
| Sivutoimisen henkilöstön palkkauskannustimien parantaminen                        | <p>Sivutoimisen henkilökunnan palkkauksen kehittämisellä on arvioitu olevan vaikutuksia toiminta-aktiivisuuteen.</p> <p>Palkkausjärjestelmän kehittämisellä kompensoidaan varallaolojärjestelmästä luopumisen vaikutuksia</p> <p>Panostukset hälytysrahoihin kuluneina vuosina ovat olleet hyvä kehitys.</p> <p>Samalla tavoin mahdollista olisi kehittää esimerkiksi kannustinpalkkio aktiivisuuden tai kelpoisuuksien täyttymisen perusteella.</p>   |                                                                                                      | 2027      | 200 000 €                   |
|                                                                                   | <b>Toimenpiteet yhteensä</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                      |           | <b>290 000 €</b>            |

**Muuttuvaan turvallisuusympäristöön varautuminen**

| Toimenpide                                                                                 | Perustelu                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kohde                                                                              | Vuosi     | Kustannus                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------|
| Ilmastonmuutoksen varautuminen, painopisteenä myrskytuhot, maastopalot ja rakennussortumat | Toimenpide toteutetaan hankkeistettuna ja siihen haetaan ulkopuolista rahoitusta investointi- ja koulutushankkeena.<br><br>Toimenpiteellä parannetaan pelastuslaitoksen varautumista kohdata ilmastonmuutoksen vaikutuksia keskipitkällä aikavälillä, kehittämällä osaamista ja kalustoa. | Koko maakunta                                                                      | 2026-2028 | 500 000 €                |
| Väestönsuojelutehtävien hoitamiseen varautuminen                                           | Toimenpiteellä tehostetaan väestönsuojelutehtävien hoitamiseen varautumista, kehittämällä asiaan kuuluvia suunnitelmia, koulutusta ja materiaaleja.<br><br>Sisältö on yksityiskohdiltaan salassa pidettävä (julkisuuslaki 24.1 § 8 kohta).                                                | Koko maakunta                                                                      | 2026-2029 | 1 000 000 €              |
| CBRNE-tehtävien hoitamiseen varautuminen                                                   | Toimenpiteellä parannetaan pelastuslaitoksen varautumista kohdata CBRNE-vaikutuksia keskipitkällä aikavälillä, kehittämällä osaamista ja kalustoa.<br><br>Selvitetään mahdollisuuksia jatkaa toiminnan kehittämistä hankkeistettuna vuosien 2027-2029 aikana.                             | Koko maakunta<br><br>Hyvinvointialue-yhteinen Pelastuslaitos ja 24/7 akuuttikeskus | 2026      | 300 000 €                |
|                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                    |           |                          |
|                                                                                            | Toimenpiteet yhteensä<br>Hankkeistetut<br>Muut                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                    |           | 0,5 milj.€<br>1,3 milj.€ |

| Toimenpide                                                                        | Perustelu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kohde                                                           | Vuosi     | Kustannus |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Ikäihmisten asumisen turvallisuuden parantaminen                                  | <p>Kehitetään ikäihmisten asumisturvallisuusratkaisuja yhdessä hyvinvointialueen sosiaalipalvelujen kanssa.</p> <p>Kotona asuvien ikäihmisten määrä tulee maakunnassa voimakkaasti kasvamaan suurten ikäluokkien ikääntyessä ja asumisratkaisujen keventyessä. Asumisturvallisuutta edistäviä ratkaisuja ovat erilaiset varoitinjärjestelmät, liesivahdit tai liesisammuttimet.</p> <p>Turvallisuusratkaisut olisi mahdollista arvioida palvelutarpeen arvioinnin ja sitä koskevan päätöksenteon yhteydessä.</p> <p>Malli ja toteutustapa vaatii jatkokehitystyötä.</p> | <p>Koko maakunta</p> <p>Hyvinvointialue-yhteinen toimenpide</p> | 2026-2029 | 60 000 €  |
| Valvontatyöhön käytettävät resurssit, erityisesti rakentamisen ohjaus ja valvonta | <p>Pelastusviranomaisen on edistettävä turvallista rakentamista ja maankäyttöä.</p> <p>Keskeinen osa mainittua työtä on rakennusvalvontaviranomaisten ja rakennussuunnittelijoiden työn ohjaaminen sekä lupiin liittyvien lausuntojen antaminen.</p> <p>Pelastuslaitoksessa ei ole tällä hetkellä mainittuun tehtävään käytettävää työpanosta.</p>                                                                                                                                                                                                                      | Koko maakunta                                                   | 2027      | 70 000 €  |
| Palontutkintatoiminnan kehittäminen                                               | <p>Pelastusviranomaisen on aina arvioitava tulipalon syttymissy ja suoritettava tulipalon seurauksiin nähden riittävässä laajuudessa palontutkinta.</p> <p>Tutkintatyötä tehdään itsenäisesti sekä muiden viranomaisten kanssa.</p> <p>Tutkintatyöhön tulee olla pelastuslaitoksessa riittävästi koulutettua ja varustettua henkilökuntaa.</p>                                                                                                                                                                                                                          | Koko maakunta                                                   | 2028      | 10 000 €  |

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |               |      |           |
|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------|-----------|
| Turvallisuusviestintätoiminnan kehittäminen ja laajentaminen | <p>Pelastuslaitos kohdistaa turvallisuusviestintää- ja koulutusta hyvinvointialueen henkilökunnalle, yleisölle sekä niihin henkilöturvallisuuskohteisiin, joissa pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on pitkä.</p> <p>Tehtävien hoitaminen edellyttää hälytystoiminnasta eriytettyjä resursseja, kuten turvallisuuskouluttajia.</p> <p>Koulutustoiminnassa käytettäviä materiaaleja ja simulaatioita tulee myös uudistaa.</p> | Koko maakunta | 2029 | 140 000 € |
|                                                              | Toimenpiteet yhteensä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |      | 280 000 € |

| Toimenpide                                       | Perustelu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kohde         | Vuosi     | Kustannus   |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|-------------|
| Tilaturvallisuuden kehittäminen pelastusasemilla | Pelastusasemien ulkokehät suojataan aitauksella ja ajoesteillä sekä kulkureitit varustetaan porttiratkaisuilla.<br><br>Muutokset toteutetaan pelastusasemaan kohdistuvien muiden muutostöiden yhteydessä tai, jos sellaisia ei ole, erillisesti toteutettuna.                                                                                                                                             | koko maakunta |           | 30 000 €/v  |
| Uudisrakennus Heinävesi                          | Pelastusaseman uudisrakennus Heinävedelle korvaamaan 1960-luvulta peräisin olevat epäkäytännölliset toimitilat. Henkilöstötilat tällä hetkellä konteissa (sis. aitaus) Sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen                                                                                                                                                                                          | Heinävesi     | 2026-2027 | 1 700 000 € |
| Uudisrakennus tai tilojen vaihto Karvio          | Nykyiselle pelastusasemalle tehdään välttämättömät korjaustyöt. Palvelutasokauden aikana tehdään suunnitelma toimitilojen uusinnasta.                                                                                                                                                                                                                                                                     | Karvio        | 2027-2029 |             |
| Peruskorjaus Valtimo                             | Nykyisen pelastusaseman peruskorjaus. Hanke sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Valtimo       | 2026-2027 | 500 000 €   |
| Toimitilojen vaihto Ylämylly                     | Nykyinen pelastusasema on huonossa kunnossa oleva ja melko epäkäytännöllinen toimitila.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ylämylly      | 2026      | 200 000 €   |
| Toimitilojen vaihto Onttola                      | Nykyinen pelastusasema on huonossa kunnossa oleva ja melko epäkäytännöllinen toimitila. Joensuun VPK:n toiminnoille on etsittävä vaihtoehtoiset tilat Joensuun kaupunkialueelta.                                                                                                                                                                                                                          | Joensuu       | 2026-2027 |             |
| Uudisrakennus tai peruskorjaus Ilomantsi         | Ilomantsin pelastusaseman yläkerran tiloissa on selkeä sisäilmaongelma. Nykyiset yläkerran tilat ovat myös haastavat toimintavalmiuden näkökulmasta, kun ajoneuvot sijaitsevat hankalasti tavoitettavissa. Nykyiset tilat ovat myös hieman epäkäytännölliset ja tilaa on liian vähän kalustolle hallissa. Paras ratkaisu olisi uusi asema lähempänä Ilomantsin keskustaa (sis. väestösuojatilat + aitaus) | Ilomantsi     | 2029      | 3 000 000 € |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |                                                                                                                                                      |                                                                    |
|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Uudisrakennus<br>Reijola                        | Reijolan pelastusaseman nykyiset toimitilat eivät ole toiminnallisesti tarkoituksenmukaiset.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Reijola              | 2029                                                                                                                                                 | 1 800 000 €                                                        |
| Uudisrakennus<br>Kontiolahti                    | <p>Kontiolahden ja Lehmon pelastusasemat ovat ikääntyneet ja niissä on toiminnallisia ongelmia.</p> <p>Uuden toimintavalmiuden suunnitteluohjeen ja pelastuslaitoksen tarpeiden näkökulmasta nykyistä parempi ratkaisu olisi koota Kontiolahden ja Lehmon pelastusasemien toiminnot samalle pelastusasemalle.</p> <p>Pelastusasema toteutettaisiin uudisrakennuksena Kontiolahden Uuroon.</p> <p>Samassa yhteydessä Uuron pelastusasema aloittaisi toimintansa päivystävänä pelastusasemana (pelastusyksikkö 2 hlö, 24/7).Määrärahavaraus sisältää myös harjoitusalueen toteuttamisen pelastusaseman yhteyteen. Harjoitusalueen kustannukset eritetty alla.</p>                                                                    | Kontiolahti, Uuro    | 2027- 2028                                                                                                                                           | 4 500 000 €                                                        |
| Harjoitusalueen suunnittelu ja toteutus vaihe 1 | <p>Pelastuslaitoksen käytössä ei ole tällä hetkellä harjoitusalueympäristöä, joka antaisi edellytykset toteuttaa henkilöstön kouluttamista ja harjoittelua turvallisessa ympäristössä. Esim. talojen polttamisharjoituksiin liittyvät ympäristö- ja altistuskysymykset rajoittavat toimintaa. Harjoittelutoiminnasta tulevien altisteiden vähentäminen on työsuojellisesti perusteltua.</p> <p>Suunnittelun lähtökohtana on puhdas harjoitusalue, joka ei aiheuta ympäristövahingon vaaraa, eikä harjoitustoiminta altista harjoitukseen osallistuvaa syöpää aiheuttaville aineille (kuten paloäjätteille).</p> <p>Harjoitusympäristössä tulisi olla alueet rakennuspalojen, liikenneonnettomuuspelastamisen, myrskytuhojen ja</p> | Kontiolahti,<br>Uuro | <p>2026-2027<br/>Suunnitteluvaihe</p> <p>2027<br/>Toteutusvaihe 1</p> <p>2028<br/>Toteutusvaihe 2</p> <p>2029<br/>Seuraavaan vaiheen suunnittelu</p> | <p>30 000 €</p> <p>100 000 €</p> <p>300 000 €</p> <p>220 000 €</p> |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |         |      |  |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------|--|
|                                                            | <p>sortumaonnettomuuksien vaatiman pelastustoiminnan harjoitteluun.</p> <p>Kokonaisuus edellyttää maa-aluevaraukset, alueen tarkemman suunnittelun ja harjoitusympäristöjen rakentamisen. Kokonaisuus on vaiheistettavissa useampaan toteutusajankohtaan.</p> <p>Harjoitusalue tulisi toteuttaa alueelle, jossa kaavamääräykset ja ympäristö mahdollistaa harjoitustoiminnan.</p> <p>Kokonaisuus toteutetaan osittain hankkeistettuna ja sellaisten kumppaneiden kanssa, joilla on harjoitusympäristötarpeita.</p> <p>Harjoitusalue tulisi sijoittaa pelastusaseman välittömään yhteyteen siten, että koulutustoiminnan tukeutumistiloina pystytään käyttämään pelastusasemaa.</p> |         |      |  |
| Poikkeusolojen johtamis- ja tilannekeskustilojen laajennus | <p>Oman toiminnan suojaaminen kriittisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Toteutus HVA-tasolla, kun arkistotoiminnot muuttavat pois.</p> <p>Sisältö on yksityiskohdiltaan salassa pidettävä (julkisuuslaki 24.1 § 8 kohta).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Joensuu | 2027 |  |